

[Aksel Larsen.]

i dette land. Forslaget skal have en psykologisk virkning; det er jo derfor, det har fået titlen forslag til lov om udbyttebegrænsning.

Hvis vi forudsætter, at dette lovforslag — når det bliver til lov, og det må man vel gå ud fra at det bliver — bevirker, at aktieselskaber, som ellers kunne have udbetalt større udbytte end i det foregående år og var sindet at udbetale større udbytte, nu må begrænse deres udbyttebetaling, hvad bliver så virkningen? At pengene enten bliver liggende i aktieselskabet under hensyn til investering i foretagendet eller anbragt i udbytteudligningsfonds, eller hvad ved jeg. Der er intet som helst i vejen for, at man, når denne lov udløber — den skal jo kun gælde et år — straks efter dens udløb siger: nu giver vi til gengæld ekstra stort udbytte til aktionærerne; vi har sparet pengene op. Der er heller ikke noget i vejen for, at pengene kan blive investeret i selskaber på en sådan måde, at deres ejendom bliver mere værd, det vil sige, at aktionærerne reelt bliver rigere og det kommer dem til gode i fremtiden. Der sker dem sådan set ikke nogen som helst uret, medmindre man opererer med det hasarderede tilfælde, som jeg tror det ærede medlem hr. Axel Kristensen opererede med. Han talte om, at de stakkels aktionærer, som kun har 5 000 kr. i aktier, og som i nogen grad skal leve af det udbytte, de kan få af dem, kan komme til at mangle nogle penge. Jeg tror imidlertid nok, at flertallet af de aktionærer, det drejer sig om, har ganske andre aktieposter. Jeg tror ikke, de kommer til at mangle det tørre brød, fordi de i et tidsrum af et år — siger og skriver ét år — eventuelt skal have mindre udbytte udbetalt, end de ellers kunne have fået.

Det ærede medlem hr. Fanger kom med en statistik — som jeg jo ikke kan gå ind på i detaljer, da jeg kun kender den fra det ærede medlems tale — over, hvad aktieselskaberne her i landet gennemsnitligt har udbetalt i udbytte igennem en længere årrække. Det ærede medlem hr. Axel Kristensen supplerede dette med en række mere konkrete eksempler fra 10 aktieselskaber og anførte, at deres gennemsnitlige udbytte i 1929 var 10,3 pct. og i 1954 10,7 pct., og det ærede medlem hr. Axel Kristen-

sen gjorde opmærksom på, at i samme periode er timelønnen for arbejderne steget ganske betydeligt.

Jeg tror, at det med al den slags statistik er sådan, at den halter ganske betydeligt. Der er nemlig noget, der hedder udvidelse af aktiekapitalen gennem udstedelse af nye aktier, som aktionærerne får enten som friaktier eller til parikurs, medens børskursen for aktierne kan være langt, langt højere. Jeg kan — det må man undskylde — ikke i detaljer gå ind på det, det ærede medlem hr. Axel Kristensen her har sagt, men jeg kan tage et enkelt af hans aktieselskaber frem til belysning, nemlig De danske Sukkerfabrikker, der var med i det ærede medlems statistik.

Nu er jo forholdet det, at De danske Sukkerfabrikker i nogle år forsøgte at få lov til at udvide aktiekapitalen og fik nej, når de henvendte sig til handelsministeren og til rigsdagens sukkerudvalg; de fik nej, fordi planen var, at de gamle aktionærer skulle kunne købe de nye aktier til parikurs, skønt børskursen var omkring 180 og man ville udbetale en 7-8 pct. i dividende på et tidspunkt, da De danske Sukkerfabrikker kunne have lånt penge til 5 pct. i banker. På de vilkår sagde vi i sukkerudvalget nej. Det er jo ganske urimeligt at skaffe sig penge på så ugunstige vilkår og til så høj forrentning.

Men senere er der jo sket noget — bl. a. efter at jeg har mistet følingen med sukkerudvalget, selv om jeg ikke vil påstå, at det er den eneste grund. De danske Sukkerfabrikker fik lov at fordoble aktiekapitalen, de gamle aktionærer fik tilbud om de nye aktier til parikurs; på det tidspunkt var børskursen 187, og det vil sige, at hvis man havde 1 000 kr. i aktier og så købte for nye 1 000 kr. aktier, tjente man netto 870 kr. Ja, undskyld, at jeg nu drager min egen lille person ind i billedet; det er gennem den, jeg ved så god besked, bortset fra at jeg har studeret Sukkerfabrikkerne.

Jeg er den lykkelige ejer af en sukkeraktie på 200 kr. Jeg kunne naturligvis have købt en ny sukkeraktie for 200 kr., og så kunne jeg have solgt den for mellem 370 og 380 kr. Det var jeg for politisk fej til; jeg vidste, hvad der var kommet til at stå i Social-Demokraten om den grimme aktiespekulant Aksel Larsen, så jeg lod være. Men da der